

Височанська В.В.
студентка 11к-е групи
Науковий керівник **Мудрак Р.П.**
доктор економічних наук, професор
Уманський національний університет, Україна

ТРАНСФОРМАЦІЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Трансформація глобальної середовища є першим кроком для нової економіки, яка починає свій рух із розвитку інновацій, пов'язаних з цифровими технологіями і штучним інтелектом. Така тенденція є найважливішою у сучасній реальності. Оскільки вона не тільки здатна змінити структуру світового господарства, а й прискорити економічне зростання. Згідно з даними нового дослідження PwC, штучний інтелект має можливість прискорити глобальне економічне зростання на 15 відсоткових пунктів впродовж найближчих десяти років [1]. Таке різке зростання можна порівняти з економічним бумом, спричиненим індустріалізацією в XIX столітті.

Трансформація глобальної економіки пов'язана із багатьма складними факторами та умовами. Ключовими викликами для України стали уповільнення зростання економіки та інфляція, спричинені російсько-українською війною. В умовах гострих зовнішніх викликів, українська економіка потребує структурної перебудови. Що, у свою чергу, передбачає необхідність швидких та рішучих кроків в напрямі масштабної інноваційної модернізації. Тільки так можна забезпечити адаптацію до глобалізації, яка зараз є новою реальністю економіки.

Нові умови суспільного виробництва України містять у собі, як виклики, так і можливості для стрімкого розвитку. Наприклад впровадження AI-технологій дають можливість до автоматизації багатьох виробничих процесів, завдяки чому зростає продуктивність праці і ефективність виробництва у багатьох секторах економіки. Саме такий розвиток дав можливість успішним компаніям створювати нові бізнес-моделі, що сприяло зниженню оперативних витрат та розширенню ринків.

Разом із цим на сучасну економіку продовжують впливати такі виклики, як торговельні війни, геополітична нестабільність, енергетична криза, дефіцит кваліфікованих кадрів, валютно-фінансова нестабільність тощо. Усі ці чинники так чи інакше впливають на подальший розвиток не тільки економіки України, а й цілого світу.

Попри існуючі труднощі, успішні національні економіки знаходять нові можливості в інноваційних технологіях, цифровій глобалізації і появі нового бізнесу. Україна посідає друге місце за кількістю AI-компаній серед країн Центральної та Східної Європи. Протягом десяти років кількість AI-компаній виросла більш ніж удвічі — з 97 до 243 станом на кінець 2023 року [2].

Таким чином нова економіка сьогодні стає одною із головних напрямів розвитку. Вона перебуває на перехресті вагомих викликів і великих можливостей. З одного боку торгівля, геополітика та обмеженість ресурсів, з іншого боку - інноваційні технології та зміни. Саме тому важливо розвивати економіку вводячи в неї інноваційні ідеї та технології, що в майбутньому спричинить економічне зростання і розвиток.

Література:

1. PwC Україна. ШІ може збільшити світовий ВВП на 15 % до 2035 року : прес-реліз. «PwC Україна». 05.05.2025. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2025/value-in-motion.html>
2. Україна посідає друге місце за кількістю ШІ-компаній у Центральній та Східній Європі — результати дослідження про штучний інтелект. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-posidaie-druhe-mistse-za-kilkistiu-shi-kompanii-u-tsentralnii-ta-skhidnii-ievropi-rezultaty-doslidzhennia-pro-shtuchnyi-intelekt>